



Medeltidningen

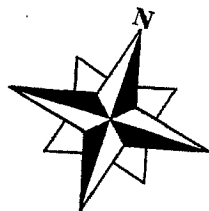


Nummer 6-96, utan omsvep - elva sidor
ändå!



*VSO L Mjödrecept
Underfundigheter
Knäckebröd
Schema
Skvaller*

*Utan en aning
om riktningen*



Medeltidningen

är ett forum för medlemmar i medeltidsföreningen Theleborg. Medeltidsföreningen Theleborg existerar för att folk skall kunna få prova på vikingatiden och medeltiden, samt för att sprida information om den ljusa, mångfacetterade och dynamiska medeltiden till den härom alldeles för okunniga massan. Vi träffas flera gånger i veckan för att t.ex. bygga medeltida stugor, sy medeltida och vikingatida kläder, hålla medeltida och vikingatida banquetter, testa på gamla hantverk, göra s.k. riddar-rustningar, laga medeltida mat, slåss med rottingsvärd iförda medeltida rustningar o.s.v.

För att få kontakt med oss kan man besöka vår hemsida på internet på <http://www.tufvan.hv.se/~medeltidsforeningen> eller så ringes lämpligen vår ordförande, bemarkta slottsfru Lovisa Halvardsdotter Silverbäck (Nenne Edström 0470-83891) eller vår vice slottsherre Reidmar Marsson (Roger Magnusson 0470-39394).

För medlemskap i föreningen inbetalas medlemsavgift kalenderårsvis på postgironummer 26 88 54-7. I år är medlemsavgiften fastslagen till 100 kronor för distansmedlemmar (man får denna tidning samt nyttja föreningens eventmtrl.), 200 kronor för fullt medlemskap (kan vara med och utnyttja föreningens lokaler, står med på telefonlistan, kan delta i föreningens kurser) och 300 kronor för familjemedlemskap (som fullt medlemskap för hela familjen, men endast en tidning). För fullständig information om skillnaden mellan de olika medlemstyperna kontakta vänligen föreningens kassör Jörgen Damberg tel. 838 91.

Och bidrag till tidningen?

Tidningen är satt i Microsoft Word 6.0 och Adobe PageMaker 5.0, som rubriktypsnitt används Fraktur BT och CloisterBlack BT, till under-rubriker Arial Rounded MT Bold och till brödtext används Timpani. Bidrag till tidningen mottages tacksamt till Jörgen Damberg (tel. 0470-83891) eller Roger Magnusson (393 94) i de flesta filformat, dock helst på en PC-formaterad diskett. Även ekonomiska bidrag mottages naturligtvis tacksamt, är de till krönikören går det bra att lämna dessa i min ficka direkt, är de till föreningen används lämpligen vårt postgiro 26 88 54-7.

Slottsfruns lilla sida

Mycket har hänt sedan sist. En draklast var iväg till Tingsryd (Fel! Till Byhåla långt utanför Tingsryd.) Där blev vi mycket väl mottagna av Styrbjörns fruktansvärt supertrevliga ömma moder. Vi blev bjudna på fika efter den långa resan innan vi trädde till verket. Verket... inser ni hur fruktansvärt mycket ull det går åt, även till minsta lilla futtesak? Inser ni hur lång tid det tar att karda eländet och hur hemskt trött man blir? Gör ni det inser ni också exakt hur omtyckt en öm moder blir när hon bjuder på lunch som består av höstsoppa, KALVDANS och ostkaka!!! Jag lovar att om hon vill ha månen så ska jag ta ner den åt henne.

Vi lyckades med det mesta vi gjorde under dagen, även om inte alla blev riktigt färdiga med sina alster... Därför har vi tänkt att göra om denna resa till Tingsryd senare i vår. Vi hade även tänkt ha lite enklare tovningskurser på hemmaplan. Anmäl Ert intresse!!! Ull finns så det räcker, men om någon har kardor så behövs de tas med.

Vi har även fått några nya medlemmar som jag här vill önska välkomna! Hoppas att ni ska få lika kul som vi andra tycker att det är och om det är något som ni skulle vilja göra, tveka inte utan säg till, ingenting är omöjligt (bara ni inte frågar Reidmar/Roger). Jag vill även be alla om ursäkt för att jag inte har så mycket tid att vara med er, men jag är med er i tanken och det är ju trots allt den som räknas.

Om ni har några frågor, behöver ha lite mönster, vill se någon "tidsenlig" film, eller bara vill prata, ring mig eller skriv eller kom bort till Akvariet (Stallv.19). Alla behöver pauser i pluggandet, även jag.

Hoppas ni uppskattar även detta nummer av Medeltidningen och att det har gett er uppslag till en egen artikel i nästa vink vink.

Lev väl och må kraften vara med er.

Er alldeles egna tindrande lilla Lovisa

Medeltidsdag i Dädesjö

En av våra distansmedlemmar, Annika Segerbäck, ringde här-omdagen. Hon behöver hjälp med att entusiasmera hela Dädesjöbygden inför en medeltida dag den 31 maj. Det hela är en del i ett projekt att kulturberika bygden. Vi medverkade genom att komma dit en dag i oktober och visade upp oss så att folk fick inspiration att sy egna dräkter. Mycket uppskattat av barnen. Eventuellt kan en uppvisningsfight komma på tal, samt att de lånar och ställer ut några av våra kläder. Under dagen i maj blir det medeltida musik, medeltida mat o.s.v. Museet i Kalmar är redan engagerat, liksom folk som är kunniga i musik och annat.

Museet bad om hjälp

Onsdagen den 9 oktober hade Smålands museum en dag tillsammans med ett 20-tal personer från vissa företag. Mötet kallades "Sjösamtal" och hade som mål att komma på vad man skall använda Kronobergs slottsruin till. Vår medverkan var som atmosfär och kuriosainslag som tack för att vi får nyttja ruinen.

När Laurenc af Sjön slogs *mot* kungen

Inbördeskriget på Visingsö gick i år i trollens (de skogslevande varelsernas, inte autokraternas) tecken. Det hela började på fredagskvällen med en tornering i fackelskenet framför Visingsborg för att utse vem som skulle leda trollstyrkan i striderna dagen efter. I kriget fanns tre sidor: kungens män (kungen, ståthållaren, pärer och riddare - där platsar tyvärr ännu inte Laurenc), bönderna och trollen. Trollen tålde tre träffar och kunde simma, annars var de få men irriterande. Vi Theleborgare blev införlivade med bondehären. Det började med skogsstriden som vårt lag vann genom att stjäla banér och bränna trollboningen. Resterande slag förlorade vi dock och vi fick erkänna oss besegrade av kungens män som vann. Banquetten efteråt var en trevlig tillställning med 150 sittande och Drachenwalds kung och Nordmarks ståthållare, maten var god men vi var trötta.

Knäckebrödrecept för finsmakare

Detta recept på knäckebröd har förtjänat sin plats i tidningen så att även Ni finsmakare som föredrar att äta Ert knäckebröd utan risk att dö i kolestorolförgiftning skall kunna göra detta utan att begå lagbrottet att bre på flatsidan. I och med detta recept har även Ni Äckelpottor (=hålsidor) nu möjligheten att göra hålen precis så djupa som Ni vill, vilket väl även torde tilltala de burdusa som tycker att smörlagret bör vara tjockare än brödlagret...

Grovt knäckebröd:

25g jäst
1l vatten
1 msk salt
2 msk kummin
3l grovt rågmjöl

Lös upp jästen i lite av vattnet, häll på resten o lite av mjölet o blanda till en lös deg. Täck bunken o låt stå över natten. Arbeta i mer mjöl. Degen ska bli hanterlig, men får ej vara för fast. Dela i 20-25 delar, kavla varje del till en lövtunn kaka, nagga med gaffel el. med kruskavel. Jäs i 2 timmar. Grädda i 275 grader ca 5 min. Låt svalna utan att täcka över. Förvaras torrt. Bred smör på flatsidan. Njut!

Lite vett och etikettsregler för en banquette

- 1) Man börjar inte äta innan den med högst rang börjat äta.
- 2) Man dricker ingenting innan de inledande skålarna druckits och fritt drickande därigenom proklamerats.
- 3) Ät lite av varje rätt, man behöver inte nödvändigtvis ha hunnit äta upp den föregående rätten innan nästa bärs in.
- 4) Efter flera timmars banquette följer åtskilliga timmars festande, drick därför i en takt avpassad för detta.
- 5) Erbjud Dig alltid att hjälpa till, de hjältar som ställer upp och sliter för att Du skall få en trevlig kväll har ofta jobbat länge med förberedelser och de börjar bli ordentligt trötta när det äntligen är dags för banquetten.

Sammanställning av enkäten om Visbyveckan '96

För att ge andra möjligheten att dra nytta av erfarenheterna fick av Visbymedeltidsveckan i år följer här en sammanställning av enkäten som utkom i bl.a. detta syfte.

Exempel på vad folk saknade i den personliga utrustningen är mer svala eller varmakläder, kaffetratt, korkskruv, badkläder, stol, medeltida skor, anteckningsblock. saker som folk tog med i onödan var bl.a. extra rustningsdelar, tomflaskor och sjalar (det var aldrig halvkallt).

Saker ur den gemensamma packningen som inte behöver tas med nästa år: Kandelabrarna, extra avskärmningstygstycken.

Sådant som saknades i den gemensamma utrustningen: Tältpinnar(!), ordning, diskborste, rismattor under bordet, yxa, paviljongutsmyckningar.

Bra i vårt läger: Skjutsarna till och från staden (tack till chaufförerna), idén med förrådspaviljong (tack till innovatörerna), vattenhämtningen (tack till vattenbärarna), placeringen av tälten (tack till organisatörerna), upp- och nedtagning av tälten (tack till roddarna), vaktposterandet (tack till vaktposterna), fest varje kväll (tack till de festande). Dåligt i vårt läger: Matlagen, sammanhållningen, tidsenlighet i tal, sång och saker, ordningen, planlösningen i stora tältet.

Evenemang folk varit på och omdömen om dessa:

Drottningens hov: Föredömligt kort och kärnfullt

Rolands andra hov: Föredömligt kort och kärnfullt

Inmurningen av jungfrun: För mycket folk

Kapitelhusgården: Mysig

Mysterispelen: Stämningsfullt, men trött publik

Bågskyttetävlingen: Inget omdöme

Marknaden: Fina stånd, många försök till enbart medeltida varor

Fornsalen: Bra, särskilt medeltidsavd. Vårt ett besök.

Stora torneringen: För många teve-journalister!

"Hurusom man sig klädde": Bra, publikfriande med "modevisning"

"Medeltidens dräktskick": Mycket intressant, men dåligt m. luft

"Medeltida örtavandring": Lång, lärorik, kunde varit mycket bättre

Krusmyntagården: Trevligt utflyktsmål, massor av kryddor

Brandskattningen: Mycket folk, men rolig för de inblandade

Torneringen till häst: Skådespeleri, roligt med "rhino-fight"

Fäkttorneringen: Mycket publikfriande

Kriget: Roligt för de inblandade, mysig picknick

Värdshuset: Taskig dryck, god mat, OK stämning

Nyborjartorneringen: Roligt att se föreningens kämpar

Nordrikestorneringen: Amatörmässig, tråkig, utdragen, farsartad, fräckt med hjälmidén och processionen

Musiken i botaniska trädgården: Trevlig

Effes: Bra mat och dryck, övrigt sömnpiller

Café Boheme: Väl värt ett besök, en omedeltida oas

Rolands första hov: Stiligt, men han skulle talat högt, han borde proklamerat att Gerulf är en badkruka tills motsatsen bevisats

De som bodde i lägret för första gången tyckte att allt fungerade i sin ordning och att det var skönt med duschar och toaletter men att det var för långt till Visby och att lägret var för utspritt.

De som varit med förut lämnade följande omdömen: Sämre värdshus, var var draken, sköna duschar, jobbigt med flyget, mindre avgränsningar i olika hushåll - bra, mycket sämre tidsenlighet, långt till stan, tråkigt med lyktstolpar, jobbigt med raggarbilar och mundisar på området, bättre med den längre inkubationstiden på Visbypesten, bra kokmöjligheter, lägerformen provocerade till slarv, för lite fester...

Nå här följer en del av de konkreta förslag till förbättringar till nästa år som inkommit: Smycka paviljongerna med tältpinnsknoppar och flaggor, tillsätt en "mundansakshivare" som har till enda uppgift att hiva icke tidsenliga saker i en för detta avsedd håla och därigenom göra livet surt för de som förstör den medeltida stämningen för de övriga, Inför en Nockpinne i paviljongen, ta med en huggkubb och gör bockar till bänkarna, sprid vett- och etikettregler, en stång att hänga draperierna på skulle möjliggöra att folk kunde ha galgar med till kläderna samt stadgar tältet!, en takkrona tar ingen bordsyta, att alla har egna förvaringslådor (standardiserade mått - sitthöga, liggunderlagsbredda) för sina saker för att begränsa mängden personliga saker i paviljongen.

Mjöd för att morska män och för alltför väna jungfrur

Min lilla blonda fästmö fann följande recept och text i tidskriften Upptäcktsresan, det låter både gott och starkt, men det verkar ta ett bra tag att framställa det goda, skall man bli snygg får man lita pin...

Vikingarna gjorde sin festdryck på bara vildhonung, humle och vatten. Ibland smaksatt med örtekryddor. Mjöd kan få en alkoholhalt på så mycket som 17 %. Här följer ett moderniserat recept på god mjöd. Det behövs en damejeanne stor nog för 25 liter vätska, jäsrör och baktermometer.



Lös upp honungen i sjudande vatten. Tillsätt övrig vätska samt alla kryddor, håll på vatten så att det totalt blir 25 liter vätska. Håll allt i damejeannen och tillsätt vinjästen när vätskan har nått 30 grader. Sätt på jäsröret och låt stå på en varm plats i en månad. Tappa så om satsen och sila bort kryddorna. Låt jäsa igen i tre månader och tappa om. Låt så mjödet jäsa i ett år och tappa om en sista gång. Den som vill kan söta med socker eller kanske smaksätta med extra kryddor. Mjöd smakar bäst om det lagras i några år. Inga konserveringsmedel behövs på grund av den höga alkoholhalten.

Festen?!: Germund Korte



Linjen

Linjen är död, eftersaknad av många, nästa gång linjen dör för denna tidning är den 16/12.

Varför hade inte vikingarna horn på hjälmarna? De hade ju hår i ansiktet och päls på ryggen. De anföll i flock och kåkade flugsvamp, precis som kossor. Värre kokult än i Indien.

Rapport från Friherrevalshelgen

Sammanfattning: Vi kom, slogs, drack, sov, vaknade, åt, slogs, jonglerade, åt, pratade, slogs, valde, hade ting, åt, åt, åt, åt, åt, åt, åt, åt, sov och vi städade.

Det hela begynnade som planerat med kämpaträning (tack kämpar). Förutom de vanliga dök Roland och Ian från Arinholm upp liksom Christoffer från Reidgotaland. Efter detta duschade vi och begav oss till Bryggargilletts möte för att smaka de utsökta prov på sin skicklighet som bryggarna medtagit (tack Eirik & Soldis). Morgonen efter var långsam, vi åt dock frukost innan vi rustade på eller tog lärdom av den jonglör som glatt höll instruktioner (tack Lennart) och möjlighet fanns för folk att testa på käglor, ammorlunda trix eller bara att lära sig jonglera. Efter lunch (tack Reidmar, Lisabelle, Katarina, Stig och Vendela) fortsatte aktiviteterna innan det blev dags att gå till friherreval. Vårt kandidatpar - Stig och Vendela - ledde länge, men så öppnades Arinholms distansröster och Roland von Adlercreutz blev friherre ett år till. Under ett snabbt ting (tack Lovisa) beslöts lite regler för friherreskapet (valprocedurer, befogenheter, skyldigheter o.dyl.) samt att Gerulf Eriksson Ulv (Daniel Svensson) nu är Storhärads övergripande marsk och att Eirik Smeidir (Magnus Börjesson) är gillessamordnare för Storhärad. Därefter serverades banquetten och festandet fortsatte till sextiden.

Banquetten var lång, mättande, god, lågmäld, stojande och alldeles... alldeles underbar...

Den bestod av taffel, grönsakspaj, ingerfärspäron, honungsmarine-rad bog, kyckling, kalvdans, fiskgrytesoppa, äpplen och knäckebröd (tack Lisabelle, Katarina, Vendela, Stig, Villemo, Gwendolyn, Styrbjörns ömma Moder Birgitta m.fl.).

Bryggargille

Ärade Theleborgare!

Glädjande nog kan det meddelas att ett bryggargille har bildats i Storhärads. Eftersom våra respektive lagsagor (Theleborg, Arinholm & Reidgotaland) knappast var för sig har underlag för stora och livaktiga bryggargillen, så har vi istället gått ihop och valt en gemensam åltgesäll (=administrativ "chef"). Detta hedersuppdrag har tillfallit Erik Ryding (Ola Johansson) tele 0454/312 10 eller 0491/183 41.

Bryggargillet är till för alla som är intresserade av bryggning, antingen man vill utbyta receptidéer eller helt enkelt lära sig hur man gör när man brygger mjöd. Under våren kommer vi att ha en enkel nybörjarkurs i bryggning. Vill du veta mer om bryggargillet, få tag på ett bra ciderrecept, eller om du är intresserad av nybörjarkursen till våren, kontakta Soldis & Eirik tele: 0470/462 75 e-post: magnus.anne@vaxjo.mail.telia.com

Rustningsgille

För alla som är intresserade av tidstrogna rustningar, för att kämpa i, eller för uppvisning, har Gerulf startat ett rustningsgille.

Alla som är intresserade bör omgående höra av sig till honom på 0470/147 05.

Storhärads försvarare

Under februari - mars kommer vi att ha en tävling till friherrens ära om Storhärads försvarare. Tävlingen kommer att hållas med ett flertal grenar som tex tung strid, ölhävning etc. Man ska kunna ställa upp i enstaka grenar men för att kunna få titlen Storhärads försvarare (kapten för friherrens livvakt?) måste man ställa upp i samtliga grenar. Om du har förslag till tävlingsmoment, hör av dig till Gerulf. Telenr, se ovan.

Lite skvaller, kungörelser och dylíkt

Lite favvis-citat från Wisby medeltidsvecka:

Gerulf efter en heldag i rustning,: - *"Nu vill jag ha tag i diskborste och diskmedel så att jag kan gå och duscha!"*

Stig om flygplanen: - *"Det skulle vara skönt med lite planlöst!"*

Lovisa om konsten att värdigt föra sig i rustning: - *"...och inte kissa så det rostar."*

Reidmar om sitt humör, samtiden eller kanske om sig själv som frälsare och inspirationskälla: - *"Hoppet dog, sedan föddes jag!"*

Arbetet med handboken (Theleborgs egen) fortskrider. För närvarande har vi hunnit göra drygt trettio sidor om diverse olika ämnen. Emedan de som skriver boken ofta inte är de som vet mest om ett visst ämne tas all hjälp tacksamt emot. Så känner du att du vet något om något - kontakta Germund på tel. 0470-83891.

Vi har under den sanaste tiden synts i tidningarna "Första brevet" (annons), "Novishkalendern" (annons) och "Gotlands Allehanda" (Där Åsa var med).

På sistone har flera personer intresserade av kämpalek kontaktat oss, fler är naturligtvis välkomna. Nu börjar vi få tillräckligt gott om rustningar i lagsagan för att kunna låna ut till de som är intresserade av att testa.

Novishmässan gick bra, vi hade den klart snyggaste montern. Tack till alla som ställde upp, kanon!

Tovingsdagen blev lite längre än väntat men folk fick så mycket gjort och det var så roligt att slabba med såpvattnet att det drog ut på tiden.

En av de ordinarie krönikörerna har gjort några gästspel här i södern och det ryktas att den andra är tillbaka från sin utlandsvistelse, så vi kan hoppas att nästa nummer av tidningen håller högre standard.

Preliminärt schema för höstens aktiviteter:

Några av de saker som är planerade att ske under hösten/vintern. Eventuellt kommer vi även att bygga upp timmerstugan, göra oss ett vikingahus, hjälpa till i historia-undervisningen i grundskolor o.s.v.

KulturBryggeriet har fest 29 november
Julskyltning 1 december
Gotviks kämpahelg 7-8 december
Skråmöte i Upptuna 7-8 december
Dricka jul på Kronoberg 14 december
Midvinterfest i Arinholm 21 december
Vinterkriget i januari
Årsmöte 1 februari

Om Ni har några frågor om ovanstående aktiviteter så ring Reidmar 393 94. Mer info kommer dock senare.

Naturligtvis dyker det upp nya saker att diskutera eller göra till varje möte (åtminstone enligt vad empirin utvisar).

Vad händer i veckorna?

På onsdagar är det symöten på olika platser som bestäms efter plats och antal, vid intresse, ring Reidmar 393 94, eller Stig 264 01, på fredagar och/eller lördagar är det kämpaträning vid Brygghuset vid 17 eller 18-tiden. Ring Gerulf 147 05 för mer exakt information. På söndagarna är det naturligtvis möte som vanligt vid 14.00 i Brygghuset.